

زاده: رودک، از نخستین شاعران پارسی‌گوی (239 ش.ق)

ابوعبدالله جعفر بن محمد بن حکیم بن عبدالرحمن بن آدم رودکی زاده اواسط قرن سوم هجری قمری از شاعران ایرانی دوره سامانی در سده چهارم هجری قمری است. او استاد شاعران آغاز قرن چهارم هجری قمری ایران است. رودکی به روایتی از کودکی نابینا بوده است و به روایتی بعدها کور شد. او در روستایی به نام بئج رودک (پنجکنت در تاجیکستان امروزی) در ناحیه رودک در نزدیکی نخشب و سمرقند به دنیا آمد. رودکی را نخستین شاعر بزرگ پارسی‌گوی و پدر شعر پارسی می‌دانند که به این خاطر است که تا پیش از وی کسی دیوان شعر نداشته است و این از نوشته‌های ایرانی عربی نویسنده عصر رودکی - ابوحاتم رازی مسجل می‌گردد. به عنوان پدر شعر کلاسیک فارسی رودکی از جایگاه ممتازی در جهان برخوردار است. اشعار غنایی و تعلیمی وی راه را بر بزرگان زیادی باز کرده است و از این رو همواره آیین‌های پاسداشت مختلفی برای این شاعر پارسی زبان برگزار می‌شود. در یکی از این آیین‌ها که در سال ۲۰۰۸ به میزبانی سازمان ملل متحد برگزار شد بان کی مون دبیرکل سازمان ملل متحد درباره شاعری رودکی در حضور جمع کثیری از سرشناسان علمی فرهنگی جهان، نمایندگان یونسکو و سفیران کشورهای مختلف گفت: «اشعار رودکی می‌تواند مبنای اتحاد جهانی قرار بگیرد چرا که رودکی شاعر خوبی‌ها و عدالت بود». یونسکو هر ساله از کشورهای عضو خود درخواست می‌کند تا بر هر مناسبتی نام بزرگان فرهنگ و ادب خود را ارائه دهند تا جهت بزرگداشت و برگزاری کنگره‌های مربوطه اقدام بعمل آید. همچنین در آذر ماه سال ۱۳۸۷ هجری شمسی، سازمان میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی با همکاری بنیاد فرهنگی رودکی و یونسکو، آیین بزرگداشتی برای رودکی در تهران با حضور شرکت کنندگان داخلی و خارجی ترتیب داده شد. بیشتر شرکت کنندگان خارجی از کشورهای هندوستان، افغانستان، تاجیکستان، فرانسه، ازبکستان، قرقیزستان و قزاقستان بودند. در سال ۱۹۵۵ میلادی دولت جمهوری تاجیکستان به مناسبت هزار و صدمین سالگرد تولد رودکی مراسمی در این زمینه برپا نمود. از میان بزرگترین رودکی پژوهان می‌توان به براگینسکی، سیمنوف، صدرالدین عینی، سعید نفیسی، محمدعلی فروغی، محمد شکوروف و ریچارد فرای اشاره نمود.

رحلت فقیه بزرگ شیعه "سیدمرتضی علم الهدی" شاگرد معروف شیخ مفید (436 ق) سیدمرتضی علم الهدی که نسب وی با پنج واسطه به امام هفتم (ع) می‌رسد، در رجب سال 355 ق در بغداد به دنیا آمد. وی که با رؤیای صادقی شیخ مفید، به مکتب درس آن شیخ بزرگوار راه یافته بود، به همراه برادرش سیدرضی، خوشه چین معرفت استاد گردید. از جمله استادان وی می‌توان از ابومحمد تلعلبری، شیخ صدوق، حسین بن علی بن بابویه برادر شیخ صدوق و... نام برد. همچنین شیخ طوسی، ابوالصلاح حلبی، قاضی ابن براج طرابلسی، سید تقی رازی و شیخ مفید ثانی و... از شاگردان وی می‌باشند. از جمله ویژگی‌های حوزه‌ی درسی وی این که، همه گونه افراد با هر عقیده‌ای می‌توانستند در محضر او حضور یابند و از علوم مختلفی که وی تدریس می‌کرد استفاده نمایند. همچنین او اولین کسی است که خانه‌اش را دارالعلم قرار داد و برای مباحثه و مناظره آماده کرد و کتابخانه‌ی وی دارای هشتاد هزار جلد کتاب بوده است. تالیفات فراوان سید مرتضی را بیش از 85 اثر شمرده‌اند و بر اثر کوشش فراوان در نشر احکام و علوم اسلامی، وی را مجدد مکتب و احیاگر دین و رونق بخش معارف الهی در قرن چهارم هجری دانسته‌اند. سید مرتضی سرانجام پس از عمری پر بار و انجام کارهایی بزرگ و ارزنده در روز یکشنبه 25 ربیع الاول 436 ق در سن هشتاد سالگی به جوار حق شتافت و از بغداد به کربلا منتقل گردید و در حرم حضرت سیدالشهداء به خاک سپرده شد.

تأسیس "کمپانی هند شرقی فرانسه" در هندوستان (1665م) کمپانی هند شرقی فرانسه در زمان سلطنت لویی چهاردهم، برای رقابت سیاسی، اقتصادی و استعماری با دولت بریتانیا در هندوستان تأسیس شد. اگرچه این شرکت در 25 دسامبر 1665م شکل گرفت اما از سال 1719م در هندوستان مستقر گردید. دولت انگلیس نیز 66 سال قبل از تأسیس کمپانی فرانسه، کمپانی تجاری هند شرقی خود را ایجاد کرده بود. از نتایج تأسیس کمپانی هند شرقی، انجام فعالیت‌های استعماری دولت‌های انگلیس و فرانسه در شبه قاره هند و سرزمین‌های مجاور آن بود که تا مدت‌ها، از طریق این کمپانی‌ها انجام می‌شد، هر چند که کمپانی فرانسوی در مقایسه با کمپانی انگلیسی هند شرقی به موفقیت دست نیافت. این شرکت به علت مشکلات مالی در سال 1769م منحل گردید.